

Poškození listů cukrovky housenkami – podzim 2002 a jaro 2003

RNDr. Tomáš Spitzer, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o.

V sezoně 2002 se na podzim objevilo nečekané napadení porostů cukrovky na jižní a střední Moravě housenkami především Múry gama a Múry zelné a spolu s nimi se vyskytovaly také housenky osenic.

Prvním zjištěné poškození na listech cukrovky se objevilo počátkem srpna, ale škody na listech byly v té době nepatrné. Housenky byly v té době malé a nezpůsobovaly velké a hlavně viditelné škody. Jiná situace nastala o měsíc později, kdy již bylo poškození listů natolik silné, že velké díry na listech byly vidět i z okraje pole. V této době zaznamenala také většina pěstitelů, kteří byli touto pohromou zasaženi, že se s jejich cukrovkou něco děje. Napadení bylo způsobeno druhými generacemi mūr a osenic a ztráta listové plochy cukrovky byla lokálně velmi silná.

V pokusech i provozní cukrovce na pozemcích ZVÚ Kroměříž s.r.o. bylo napadení variabilní a pohybovalo se v rozmezí 10–30% poškození listové plochy, ale na některých částech honu dosahovalo i 80–90%.

Aplikace Nurelle D byly úspěšné a dobře potlačily napadení a tím také škodlivost. Rychlost účinku byla vysoká, už na druhý den po aplikaci bylo možné nalézt housenky na půdě pod listy. Byly živé, ale hýbaly se jen málo. Za tři dny po aplikaci byly mrtvé.

Že byl zásah proti housenkám na podzim 2002 důležitý, ukazuje tabulka č. 1, kde jsou uvedeny výnosy u jednotlivých variant.

Tab. 1	Dávka/ha	Termín aplikace	Výnos t/ha	% na K
Kontrola			67,9	
Nurelle D	0,6 l/ha	6.8.	77,9	115
Nurelle D	0,8 l/ha	3.9.	74,5	110

Takto proběhlo napadení cukrovek housenkami v roce 2002. Housenky se objevily také v následující sezoně 2003, tentokrát ale dříve již v polovině června. Jednalo se o housenky první generace mūr a osenic. Vzhledem ke zkušenostem z předchozího roku s lokálními holožírý došlo mezi pěstiteli ke „zděšení“ a byly plošně použity insekticidy. Nejčastěji to byl Nurelle D v dávkách 0,6–0,8 l/ha, ale byly použity i jiné přípravky.

V pokusech s cukrovkou, založených v ZVÚ Kroměříž, s.r.o., byly provedeny aplikace proti housenkám také

a byly použity i přípravky, které nemají registraci do cukrovky proti těmto škůdcům. Výsledky jsou uvedeny v tabulce č. 2.

Z výsledků uvedených v tabulce vyplývá několik závěrů:

- přes plošný a časný výskyt housenek a poškození na listech výsledná míra poškození listové plochy na kontrole – 3,1% – je zanedbatelná. Takovéto poškození způsobí často slabší krupobití a pro porost neznamená přímé nebezpečí,
- potvrdila se dobrá účinnost Nurelle D ověřená již v předchozím roce a dávka 0,6 l/ha byla pro použití na počátku výskytu housenek dostačující
- z dalších přípravků, které byly použity, se jeví perspektivně Calypso a Marshal.

Pěstitelé, kteří provedli v letošní sezoně zásah proti housenkám, si po zhlédnutí výše uvedené tabulky mohou říci, že vzhledem k celkově nízkému výslednému poškození listů byly aplikace insekticidů zbytečné. Je fakt, že přímé škody byly nízké a proč se žíř housenek v podstatě zastavil i na neošetřených parcelách je otázkou. Mohlo k tomu přispět velmi teplé počasí, kdy byly housenky po většinu dne schovány v půdě, parazitické housenky, nebo to, že část housenek v době postřiku již dokončovala svůj vývoj a potravu nepřijímala.

Přesto nevidím aplikace insekticidů jako vyhozené peníze. To konec konců ukáže přelom srpna a září, kdy se vyvine druhá generace mūr a osenic a může znovu klást vajíčka na cukrovku. Pokud budou povětrnostní podmínky pro mūry a osenice příznivé a nedojde k masivním náletům do cukrovek, tak byly aplikace insekticidů na místě, protože redukovaly počty larev a tím i dospělců. Pokud se zopakuje situace z minulého roku, pak je zřejmé, že termín aplikace proti první generaci nebyl správný a bylo by potřeba řídit se signalizací gradace náletu mūr a osenic do lapačů. Reagovat až na viditelné poškození listů již může být pozdě.

Tab. 2: Hodnocení - 9.7.

	Dávka	Termín aplikace	Míra poškození listů v %	srovnání na neošetřenou var. (%)
Kontrola			3,1	100%
Nurelle D	0,6 l/ha	23.6.	0,7	22%
Mospilan	150 g/ha	23.6.	2,3	74%
Calypso	0,2 l/ha	23.6.	1,5	48%
Regent	0,04 kg/ha	23.6.	1,9	63%
Marshal 25 EC	1 l/ha	23.6.	1,4	46%

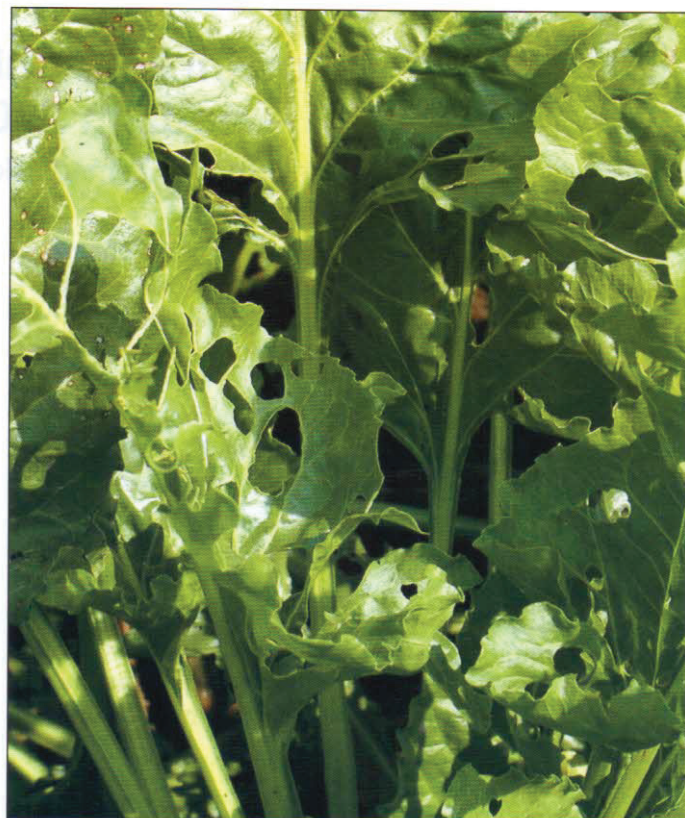

foto k článku: autor

**IDEÁLNÍ PARTNER
PRO PODZIMNÍ
OŠETŘENÍ OBIILNIN**

**ATRAKTIVNÍ
CENA OŠETŘENÍ !**

- **Dvouděložné plevle:**
KANTOR + GLEAN, LOGRAN (post)
- **Chundelka metlice
a dvouděložné plevle:**
TREFLAN (pre)
KANTOR + GLEAN, LOGRAN (post)

Další informace na telefonních číslech:
 Čechy: 602 248 198, 602 275 038, 602 217 197
 Morava a Slezsko: 602 523 607, 602 571 763

**GALLANT[®]
SUPER**

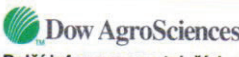
Žedníčka
 proti pýru plazivému
 a výdrolu obilnin

**Nejlepší poměr
ceny a účinku !**

Výborná účinnost !

Pýr plazivý
1,0 - 1,25 l/ha
Výdrol obilnin
0,4 - 0,5 l/ha

**Možnost aplikace
již od děložních listů
řepky ozimé.**

Další informace na tel. číslech:
 602 248 198, 602 275 038, 602 217 197, 602 523 607, 602 571 763